

Rechtspraak in het kort

Onder (eind)redactie van prof. dr. S.J. van Gompel en mr. M.R. de Zwaan

Hof Arnhem-Leeuwarden 25 mei 2021 IEF 19978; ECLI:NL:GHARL:2021:5053 (Atlantic/Marell Boats)

*Opheffingskortgeding auteursrechtelijk beslag op een powerboat. De vraag wie de maker is van de powerboot wordt beantwoord aan de hand van het recht van het land van herkomst van de maker, in dit geval Zweeds recht. De vragen of het werk voldoende oorspronkelijk is en of appellante daarop inbreuk maakt, worden op grond van de *lex loci protectionis* beantwoord aan de hand van Nederlands recht.*

[...]

3 Waar gaat de zaak over?

3.1 In deze zaak gaat het, kort gezegd, om de vraag of de auteursrechtelijke vordering waarvoor Marell conservatoir beslag tot afgifte heeft gelegd ondeugdelijk is en of het beslag daarom opgeheven moet worden. Het beslag is gelegd op een powerboat van het type MC900 op een scheepswerf in Harlingen.

3.2 Het hof is van oordeel dat Atlantic ook in hoger beroep niet summierlijk aantoonde dat de auteursrechtelijke vordering van Marell ondeugdelijk is. Het hof legt hierna (onder 6) uit hoe het tot dat oordeel is gekomen. Het hof zal (onder 4) de relevante feiten weergeven. Het hof zal onder 5 ingaan op wat Atlantic heeft gevorderd en op wat de voorzieningenrechter heeft beslist.

[...]

6 De beoordeling door het hof

[...]

De rechtsmacht van het hof

6.2 Het hof stelt ambtshalve vast dat het hof als beroepsinstantie van de recht-

bank Noord-Nederland, locatie Leeuwarden bevoegd is kennis te nemen van de vorderingen tegen Marell. De voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland heeft haar bevoegdheid terecht gebaseerd op artikel 35 EEX-Verordening in verbinding met artikel 705 Rv.

Toepasselijk recht

6.3 Het hof stelt met de voorzieningenrechter voorop dat de opheffing van het beslag en de aan het beslag gerelateerde subsidiaire vorderingen van Atlantic naar Nederlands recht moeten worden beoordeeld, omdat – kort gezegd – het beslag in Nederland is gelegd.

6.4 Aan het beslag heeft Marell ten grondslag gelegd dat zij een auteursrecht heeft op de Marell 900CC, waarop de MC900 volgens haar inbreuk maakt. De vragen of de Marell 900CC in Nederland auteursrechtelijke bescherming geniet, waarop de in beslaggenomen MC900 inbreuk maakt, moeten op grond van de verwijzingsregel die ligt besloten in artikel 5 lid 1 van de Berner Conventie naar Nederlands recht worden beantwoord. Het hof is van oordeel dat deze verwijzingsregel (de zogenaamde *lex loci protectionis*) niet van toepassing is op de door Atlantic in hoger beroep opgeworpen vraag wie de maker van het werk is. Die vraag moet naar het oordeel van het hof in beginsel worden beantwoord aan de hand van het recht van het land van herkomst van de maker.

[...]

Noot

Dit arrest laat zien dat er in de Nederlandse rechtspraak nog steeds geen duidelijk antwoord is op de vraag naar welk recht bepaald moet worden wie als initieel auteursrechthebbende is aan te merken. De HR heeft zich hierover nog niet expliciet uitgelaten. Hof Den Haag zit consistent op de lijn dat de vraag naar (originair) makerschap beoordeeld dient te worden naar het land van het recht waarvoor bescherming wordt ingeroepen (*lex protectionis*). Zie onder meer *SDC/Femto engineering* (ECLI:NL:GHDHA:2015:2592) en daar aangehaalde rechtspraak van hof Den Haag. Ook hof Amsterdam lijkt te neigen naar de *lex protectionis*, maar houdt een slag om de arm. In het arrest *Nomenta/Nikki* bijvoorbeeld, overwoog het ten aanzien van de vraag of eiser – een bedrijf gevestigd in Hong Kong verantwoordelijk voor het ontwerp van een lamp/wijnkoeler – rechthebbende was aldus: ‘Partijen hebben, zoals blijkt uit deze stellingen, de vraag of [gedaagde] Gavefabrieken door haar openbaarmaking van de [naam 1] (initieel) auteursrecht-hebbende is geworden, behandeld aan de hand van art. 8 van de Nederlandse Auteurswet. Gelet daarop, en op de in rechtspraak en literatuur regelmatig voorkomende opvatting dat ook de vraag naar het makerschap moet worden beantwoord naar de *lex loci protectionis* [...], ziet het hof geen aanleiding om in dit kort geding ambtshalve een nadere beoordeling van het op deze vraag toepasselijke recht te geven en zal het die beoordelen naar Nederlands recht. Het hof stelt nog vast dat geen van partijen heeft gesteld dat beantwoording van deze vraag naar het recht van enig ander land dan Nederland tot

een ander antwoord zou leiden dan de toepassing van Nederlands recht' (ECLI:NL:GHAMS:2018:4334, AMI 2019-2, p. 70, m. nt. Kabel).

Daarentegen neemt het hof Arnhem-Leeuwarden in het bovenstaande *Atlantic/Marell Boats*-vonnis zonder verdere uitleg aan dat het recht van het land van oorsprong van de maker van toepassing is. In mijn proefschrift uit 2003 betoogde ik al dat het hanteren van deze zogenaamde *lex originis* me een betere oplos-

sing leek dan de mozaïek benadering van de *lex protectionis*. Door één rechtstelsel bepalend te laten zijn voor de vraag wie er als auteursrechthebbende aan het begin van de keten staat voorkomt men dat ten aanzien van hetzelfde werk, verschillende rechthebbenden zijn. Ook de 'principles' van het International Law Association's committee on Intellectual Property and Private International Law hangen het land van oorsprong aan. De Rome II-verordening

art. 8 verklaart de *lex protectionis* van toepassing op inbreukvragen, maar die conflictregel dekt niet de (voor)vraag wie auteur is. Merk op dat alle bovengenoemde arresten kort gedingen betreffen. Een duidelijker lijn laat waarschijnlijk op zich wachten tot ook in (hoger beroep in) bodemprocedures de rechter (*ex officio*) uitsluitel moet geven over het toepasselijk recht.

Mireille van Eechoud